

Arbeidsnotater

T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

IB 69/1

Oslo, 7. januar 1969

REGISTRERT OG OPPGITT FLYTTEDATO.

En undersøkelse av norske flyttedata for 1967

av

Eivind Gilje, Jan M. Hoem og Helge Skaug

1. Innledning

En flytteattest utstedt i tilknytning til en flytting fra én norsk kommune til en annen, inneholder både en flyttedato oppgitt av flytteren (oppgitt flyttedato) og den dato da flyttingen ble registrert av folkeregisteret i tilflytningskommunen (registrert flyttedato). Som regel vil registrert flyttedato komme etter oppgitt flyttedato, men det hender også at registrert flyttedato kommer først. De to datoer faller sjelden sammen.

For en rekke analyseformål er man bare interessert i oppgitt flyttedato, mens registreringsdatoen kan være helt likegyldig i en slik sammenheng. Av forskjellige grunner blir imidlertid ikke oppgitt flyttedato punchet, og man har derfor ikke denne opplysningen i det sentrale personregister. Derimot punches registrert flyttedato. Videre oppbevares flytteattestene bare i et par års tid før de makuleres. All analyse som skal utføres på data som ikke er helt ferske, må følgelig bygge på registrert flyttedato.

Det har således ganske stor interesse å undersøke hvordan den statistiske sammenheng er mellom de to datoene. I dette notatet skal vi gjøre rede for en slik undersøkelse.

2. Utvalget

§ 2A. Siden oppgitt flyttedato altså ikke finnes i magnetbåndene over innenlandske flyttinger i Byrået, måtte opplysningen om denne datoen hentes direkte fra den enkelte flytteattest og punches særskilt. Med det begrensede siktemål denne undersøkelsen har, fant vi det tilstrekkelig å nøye oss med et lite utvalg av flytteattestene fra 1967. Utvalgsmåten beskrives i nedenstående paragrafer.

§ 2B. Landets kommuner pr. 1/1 1967 utenom Oslo ble delt inn i 7 "landsdeler", nemlig

Østfold/Vestfold/Akershus,
Hedmark/Oppland,
Buskerud/Telemark,
Sørlandet,
Vestlandet,
Trøndelag, og
Nord-Norge.

Innen hvert område ble kommunene gruppert i de seks vanlige kommunetypene. Dette ga en inndeling av kommunene i til sammen 42 strata, hvorav imidlertid 3 var tomme. (Hedmark/Oppland manglet kommuner av type 2 og 4. Buskerud/Telemark manglet type 2.) Fra hver av de 39 ikke-tomme strataene trakk vi ut én kommune rent lotterisk. Fra dette utvalget trakk vi videre et lotterisk delutvalg på 6 kommuner, som vi i det følgende vil omtale som "de 6 kommunene". (Se tabell 1).

Tabell 1: De seks kommunene i utvalget

	Fylke	Kommune- nr.	Kommune- type	Folketall pr. 1/1 1967
Våler	Østfold	0137	5	2 264
Nesodden	Akershus	0216	6	8 512
Hemsedal	Buskerud	0618	5	1 396
Høyanger	Sogn og Fjordane	1416	3	5 498
Molde	Møre og Romsdal	1502	1	17 848
Steinkjer	Nord-Trøndelag	1702	1	19 852
			Sum	55 370

Kilde: "Folketallet i kommunene, 1966-1968." NOS A 225.

Vi har brukt de flytteattestene som

- (i) har hatt en av disse seks kommunene som innflyttingskommune,
- (ii) har registrert flyttedato i 1967, og
- (iii) er innsendt til Statistisk Sentralbyrå i en av månedene januar, april, august, september og desember 1967.

Grunnen til at vi har brukt innsendingsmåneden til Byrået som utvalgsgrunnlag, er at flytteattestene ligger sortert etter dette kriterium (og etter kommune). De nevnte fem månedene ble valgt fordi vi ville forsøke å se om det er mulig å spore noen effekt av sommerferie og årsskifte i forskjellen mellom oppgitt og registrert flyttedato. Forsøket viste seg å være mislykket, og det ble ikke gjennomført. Tall som oppgis nedenfor gjelder for alle de utvalgte månedene under ett.

§ 2C. I tillegg til dette baserte vi oss på flytteattester med registrert flyttedato i 1967 som har Oslo som innflyttingskommune, og som var innsendt til Byrået i januar, august og september måned 1967. Også for Oslo gjelder tallene for alle månedene under ett.

§ 2D. Mens utvalget altså består av et antall flytteattester, gjelder alle tallene nedenfor enkelte flyttinger. En flytteattest kan godt gjelde flere personer, f.eks. når en hel familie flytter samtidig. Vi regner da om så det blir én flytting pr. person, og alle på samme attest vil få samme oppgitte flyttedato og samme registrerte flyttedato.

3. Resultater

§ 3A. Forskjellen mellom registrert og oppgitt flyttedato kan vi kalle flytteattestens ventetid v . Hvis registreringsdatoen kommer før oppgitt flyttedato, blir v negativ. Faller de to datoer sammen, blir $v = 0$. Ellers blir $v > 0$.

Vi har primært regnet ut v i dager. Dette er så blitt konvertert til antall påbegynte uker. For $v \geq 0$ har vi brukt formelen

$$u = [(d-1)/7] + 1,$$

der d er ventetiden regnet i dager og u er den samme tiden regnet i påbegynte uker. Ventetidene 1, 2, ..., 7 dager utgjør således første påbegynte uke; 8, 9, ..., 14 dager utgjør annen påbegynte uke; osv. Analogt utgjør ventetidene -1, -2, ..., -7 dager første "negative" påbegynte venteuke, osv. $u=0$ bare hvis $d=0$, dvs. hvis oppgitt og registrert flyttedato faller sammen.

Antall observerte flyttinger i ulike ventetidskategorier er oppgitt i tabell 2. En mer detaljert oversikt for $u \leq 26$ finnes i tabell 3.

Tabell 2: Antall observerte flyttinger i ulike ventetidskategorier, spesifisert for de enkelte kommuner

Kommune- nr.	Ventetid v				Sum	Andel av totalen, i prosent
	v<0	v=0	0<v≤1 år	v>1 år		
Våler (Ø)	-	-	60	-	60	1,0
Nesodden	8	7	477	4	496	8,0
Hemsedal	1	-	17	-	18	0,3
Høyanger	11	-	96	-	107	1,7
Molde	17	8	653	5	683	11,0
Steinkjer	13	3	270	4	290	4,7
De 6 kommuner	50	18	1 573	13	1 654	26,7
Oslo	356	83	4 048	56	4 543	73,3
Sum					6 197	100,0
Andel i prosent:						
De 6 kommuner ..	3,0	1,1	95,1	0,8	100	
Oslo	7,9	1,8	89,1	1,2	100	

§ 3B. Det er forbausende mange flyttinger som har $v < 0$, særlig for Oslos vedkommende. (Se tabell 2.) I de aller fleste tilfeller dreier det seg om et par-tre dagers negativ ventetid.

Man skulle vente å få relativt få flyttinger med $v=0$, siden dette representerer en eneste verdi av antall ventedager d (nemlig $d=0$), mens hver av de andre kategoriene representerer 7 slike d -verdier eller mer.

For ca. 93 prosent av de observerte flyttingene var ventetiden høyst et halvt år ($u \leq 26$).^{x)}

I ca. 1 prosent av tilfellene var ventetiden over ett år ($d > 365$). Fordelingen av disse flyttingene fremgår av tabell 4. "Rekorden" er på 3 år 2 1/2 måned.

Tabell 4: Antall ventetider på over ett år

1 år $< v < 1$ år, 1 mnd.	22
1 år, 1 mnd. $\leq v < 1$ år, 3 mnd.	28
1 år, 3 mnd. $\leq v < 2$ år	6
2 år $\leq v < 3$ år	12
$v \geq 3$ år	1
Sum	69

§ 3C. Størsteparten av flyttingene har $0 < v \leq 1$ år. For disse har vi utført særskilte beregninger.

I de to siste kolonnene i tabell 3 er første halvdel av prosentfordelingen av disse flyttingene ført opp. Et grafisk bilde av det samme er gitt i figur 1. Fordelingen er meget skjev, og noe mer konsentrert om små verdier av v for Oslos vedkommende enn for de seks øvrige kommunene under ett. Selvsagt er da medianene i fordelingene mye lavere enn de aritmetiske gjennomsnitt, som man også ser av tabell 6. Tabell 5 inneholder noen ytterligere fraktiler fra de to fordelingene.

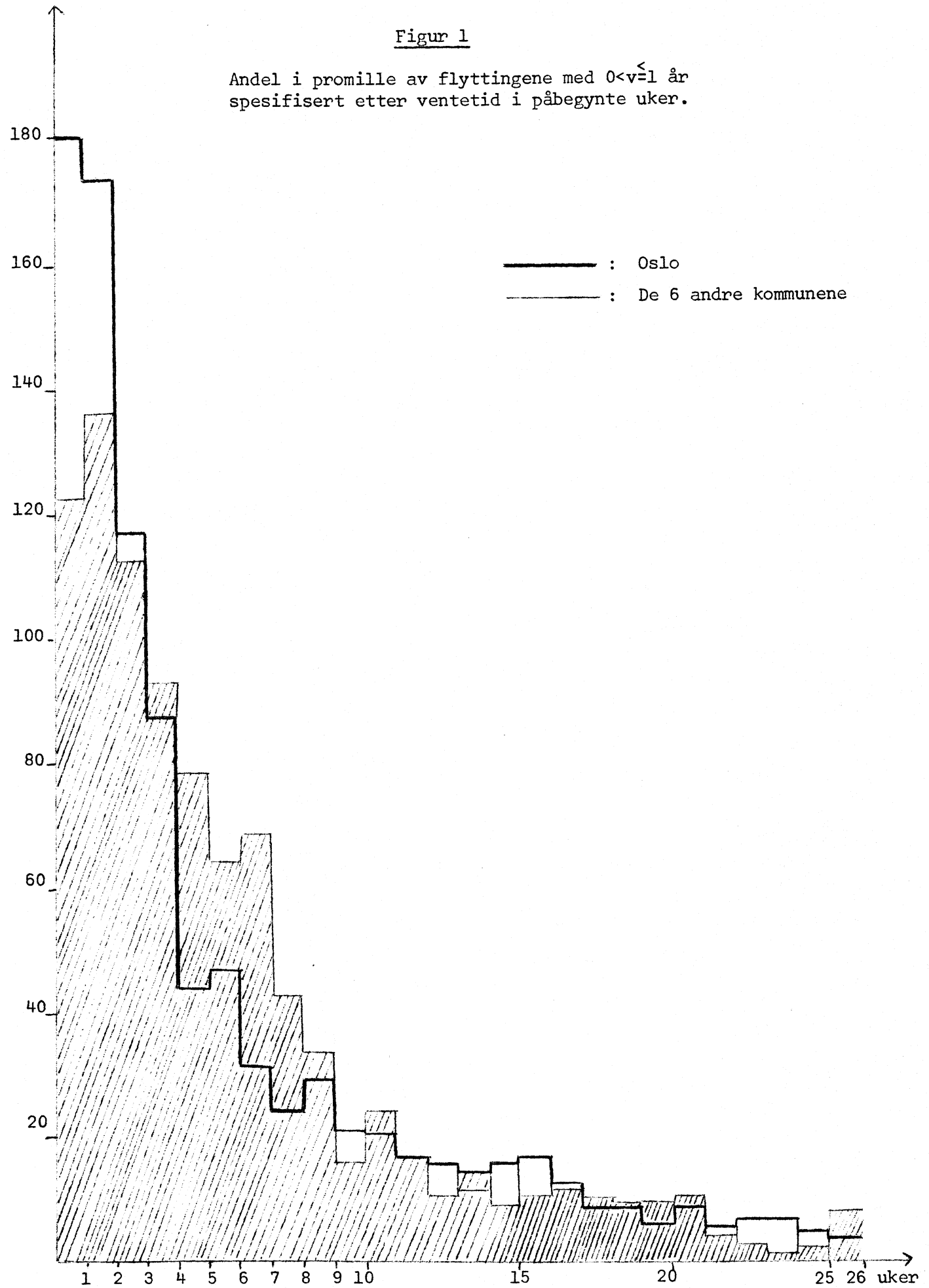
Tabell 5. Fraktiltabeller for flyttingene med $0 < v \leq 1$ år

100 p	Fraktil ventetid i påbegynte uker	
	De 6 kommuner	Oslo
25	2	2
50	5	4
75	9	10
90	20	21

x) Tallene er 4 228 (93,1 prosent av 4 542) for Oslo og 1 538 (93,0 prosent av 1 654) for de 6 kommunene.

Figur 1

Andel i promille av flyttingene med $0 < v \leq 1$ år
spesifisert etter ventetid i påbegynte uker.

Tabell 6. Beregnet gjennomsnittlig ventetid^{x)} for de enkelte kommuner

Kommune	Antall flyttinger med $0 < v \leq 1$ år	Ventetid i påbegynte uker		
		Median	Aritmetisk gjennomsnitt	Standardavvik
Våler (Ø)	60	6	9,3	9,4
Nesodden	477	5	9,6	10,2
Hemsedal	17	11	15,2	14,8
Høyanger	96	4	8,6	10,0
Molde	653	4	6,5	6,7
Steinkjer	270	5	7,9	9,1
De 6 kommunene	1 573	5	8,0	8,7
Oslo	4 048	4	7,9	9,5

x) Beregnet på grunnlag av de flyttingene der $0 < v \leq 1$ år.

Av de observerte flyttingene som har $0 < v \leq 1$ år, ble 25 prosent registrert i løpet av de to første ukene etter oppgitt flyttedato. Halvparten av flyttingene var registrert i løpet av 4 til 5 uker, mens man måtte vente i 20 til 21 uker for å få med 90 prosent av flyttingene.

Som nevnt i § 3B ble ca 93 prosent av alle de observerte flyttingene registrert i løpet av det første halve året etter oppgitt flyttedato.

§ 3D. I tillegg til de 6 197 flyttingene som er ført opp i tabell 2, inneholdt utvalget 18 flyttinger som skulle vært med, men som er holdt utenfor av praktiske grunner. For to av disse 18 flyttingene skyldes dette at hullkortet inneholdt punchefeil. I de 16 andre tilfellene var flytteattesten fylt ut galt. (Det dreier seg om 9 attester i alt.) Dette har opplagt ingen betydning for våre resultater.

4. Oppsummering

Det er en avgjort forskjell mellom oppgitt og registrert flyttedato. Selv om de fleste ventetider er ganske små i tallverdi, kan registreringen være ganske sterkt forsinket. I praksis synes det allikevel som om man kan regne med at de aller fleste flyttinger registreres innen det er gått et halvt år etter oppgitt flyttedato.